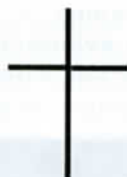

Tapautui omassa piirissämme

Lauri Simonsuuri.

9. 5. -64 siirtyi tuonilmaisiiin fil. liseniaatti, Kansanrunoarkiston arkistonhoitaja Lauri Simonsuuri 53 vuoden ikäisenä.

Suomalainen kansanperinne ei ollut Lauri Simonsuurelle pelkkä työkohde, vaan se oli samalla myös todellisen elämänilon antaja. Rikkin ja rakkain keräilykohde oli Karjala. Tästä johtui myös hänen suuri kiintymyksensä karjalaisiin, ja muihin suomensukuisiin heimolaisiimme ja aivan erikoisesti inkeriläisiin ja virolaisiin. Karjalan Heimo-lehden toimitus on kiitollinen hänelle arvokkaasta avusta. Vielä muutama päivä ennen kuolemaansa Lauri Simonsuuri ehdotti, että lehtemme neuvottelukunta kutsuttaisiin ensi tilassa koolle. Ilmeisesti hänellä oli uusia ideoita ja uusia näkemyksiä tämän oman heimolehtemme suhteen...

Viipurin klassillisen lyseon kasvatti innostui ja ylioppilasaikoinaan vanhan kannakselaisen kansankulttuurin keruutyöhön. Suoritettuaan 1935 filosofian kandidaatin tutkinnon hän seuraavana vuonna tuli Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran palvelukseen. Siitä alkoi harvinaisen ehjä ja tuloksellinen työkausi Elias Lönnrotin ja Samuli Paulaharjun jälkiä seuraten. Hänen matkansa suuntautuivat mm. Viron Inkeriin, Itä-Karjalaan ja Ruijaan. Nimenomaan karjalaisen perinteen unohduksista pelastaminen oli hänen sydäntään lähellä. Haastattelijana hänellä oli kyky löytää unohtuvan muisti-

tiedon viimeisiäkin taitajia, ja hän osasi harvinaisen lämpimästi lähestyä heidän ajatustapaansa ja sai näin talletetuksi korvaamattomia näytteitä sekä vanhoista itkuvirsistä että nuoremasta perinnerostumasta. Lauri Simonsuuren elämäntyön painopiste on arvokkaassa keruutyössä. Kuolema kohtasi hänet kesken päivätyön, kesken ensi kesän keruuretkien suunnittelun ja kansanperinteiden kyselylehtisen »Kansantiedon» toimittamisen.

Kenttä- ja arkistotyön ohessa Lauri Simonsuuri esitteli ja tutki kansanperinnettä. Hänen kansantajuisten kirjoitelmien, pakinain ja radioesitelmien lukumäärä kohosi satoihin. Hän toimitti kansanperinteenkokoelmia: »Suomen kansan kaskuja», »Etelä-Karjalan sananparsia», »Myytillisiä tarinoita». »Kansa tarinoi» on tieteellinen lastukokoelma, ja kenttätyötä varten hän suunnitteli mm. keskeiseltä tutkimusalaltaan keruupoppaan »Tarinahaavi». Vuonna 1961 ilmestyi perustavanlaatuisen Suomen myyttillisten tarinointien tyyppi- ja motiiviluettelo, mitä hän on edelleen kehittänyt, sen merkeissä hän osallistui myös kansainväliseen tarinaintutkimuksen yhteistyöhön.

— Juho Jalo kuoli Helsingissä 27. 5. -64. Hän oli syntynyt 20. 9. 1899 Vienan Paanajärvellä. Jo nuorena hän heräsi käsittämään Vienan ja Suomen sukulaisuuden sekä liittyi niiden aktivistien riveihin, jotka taistelivat vapaan Karjalan ja yhteisen Suomen puolesta. Näille ihanteilleen hän oli uskollinen loppuun asti.

— Klaudia Kiirikov, o.s. Mauranen, kuoli 20. 4. -64 Tiensuussa. Hän oli syntynyt Repolassa 25. 2. 1902.

— Teppo Mutalahhti kuoli 12. 4. -64 Lievestuoreella. Hän oli kotoisin Tulemajärveltä.

— Johannes Vasiljev kuoli 22. 4. -64 Viitasaarella. Hän oli kotoisin Tulemajärveltä.

— Ville Kiriläinen kuoli 27. 4. -64 Lieksassa. Hän oli kotoisin Repolasta.

— Karjalainen sanapolvi: meren kierrät, surmaa et kierrä.

— Petroskoihin tehdään turistimatkoja loistobussilla 29/7, 17/8 ja 30/10 -64.

— Tallinnaan tehdään turistimatkoja laivalla ja bussilla — ei suoran, vaan Leningradin kautta — 26/7, 14/8 ja 30/10 -64. Suomalaiset matkatoimistot antavat tarkempia tietoja.

MERKKIPÄIVIÄ

— 89 vuotta täytti Akuliina S h e m e i k k a, o.s. Houtsonen, 19. 7. -64 Kontiolahdella. Hän on kotoisin Suistamolta.

— 75 vuotta täytti 21. 4. -64 eversti, lääket. tohtori Hans K a l m Raumalla. Hän on merkittävä ja kunnioitettava heimosoturi. Vuonna 1914 hänet Virossa valittiin maatalouskoulun johtajaksi, mutta syttynyt 1. maailmansota katkaisi sen uran lyhyeksi. Hän joutui sotaan tsaarin armeijan mukana. Suomen vapaussodassa hän johti »Kalmin pataljoonaa». Hän otti v. 1918 osaa Vienan retkeen toimien sen ensimmäisenä johtajana. Viron vapaussodassa hän johti suomalaisten vapaaehtoisjoukkoa, Pohjan poikain rykmenttiä. Sotien jälkeen hän opiskeli lääketiedettä Englannissa ja Amerikassa ja valmistuttuaan toimi lääkärinä Raumalla.

— 75 vuotta täytti 12. 7. -64 Maria T e n a l a h t i, o.s. Mantti, Lapualla. Hän on kotoisin Suistamolta.

— Stepan R ä m ä täytti 70 vuotta 21. 7. -64 Maaningan Pihtisalmella. Hän on kotoisin Salmista.

— 70 vuotta täytti Feodosia Siilin, o.s. Brökki, Hammaslahdella. Hän on syntynyt Suojärvellä.

Pekka Levonen.

— 70 vuotta täytti ent. vanhempi konstaapeli Pekka L e v o n e n Helsingissä 24. 6. -64. Hän on syntynyt Impilahdella. Otettuaan osaa vapaussotaan hän meni Terijoen Rajavartioston palvelukseen ja vapautui 1919 keväällä. V. 1920 hänet nimitettiin poliisikonstaapeliksi Impilahden nimismiespiiriin, jossa hän toimi vuoteen 1939 saakka ja oli vuosina 1927—39 kruununvoutien ulosottoapulaisena samassa piirissä. Poliisikurssin hän suoritti Viipurissa v. 1929. Talvisodassa hän oli Sotapoliisikompaniassa Laatokan koillispuolella. V. 1940 hänet siirrettiin Tuusniemen nimismiespiiriin vanhemmaksi konstaapeliksi, jossa hän toimi myös ulosottoapulaisena ja henkikirjoittajan piiriasiamiehenä. Eläkkeelle hän siirtyi v. 1951. Helsingissä hän on ollut Tilgmann Oy:llä ylivartijana ja erosi toimesta 1963. Tämän jälkeen hän on ollut vahtimestarina KOP:n Aleksis Kiven kadun konttorissa.

— 70 vuotta täytti Pekka V i r t a l a Petruna 29. 6. -64 Helsingissä. Hän on syntynyt Jyskjärvellä Vienan-Karjalassa. Poika täyttää 40 ja pojanpoika 8 vuotta.

— 70 vuotta täytti 13. 6. -64 Maria P a t r i k a i n e n Lapualla. Hän on kotoisin Suistamolta.

— 60 vuotta täytti Maria P i m i n ä i n e n, o.s. Lokkijeff, 29. 7. -64 Nurmeksessa. Hän on kotoisin Itä-Karjalasta.

— 60 vuotta täytti 22. 5. -64 vaatturi Mikko T u n t t u n e n Lieksassa. Hän on syntynyt Repolassa.

— 50 vuotta täytti 21. 5. -64 rovasti Nikolai H o d j u Lahdessa. Hän on entisiä pitkärantalaisia. Hän on suorittanut pappisseminaarin vuonna 1936 ja toiminut aluksi matkapappina Kemissä ja sitten vuodesta 1938 lähtien kirkkoherrana Ilomantsin seurakunnassa ja vuodesta 1955 lähtien Lahden seurakunnassa. Hän on toiminut monissa luottamustehtävissä, mm. kirkolliskokouksen jäsenenä ja Ortodoksisten Pappien puheenjohtajana.

Rovasti Hodju on avioitunut Virossa, puhuu tätä heimokieltä ja harrastaa sukukansamme kirjallisuutta.

Rovasti N. Hodju.

— 50 vuotta täyttää 8. 8. -64 Marina P i t k ä n i e m i Ruotsin Mõlndalissa, lähellä Göteborgia. Hän on syntynyt Vienan Tunkualla. On työssä tekstiilitehtaassa ja kuuluu Ruotsin ortod. suomal. seurakuntaan.

— 50 vuotta täytti Maria L e p p ä l a m p i, o.s. Bukin, 17. 7. -64 Lahdessa. Hän on kotoisin Aunuksesta.

— 50 vuotta täytti sulattaja Aleksaner I h a t s u Lahdessa 27. 5. -64. Hän on syntynyt Suistamalla.

Arvo Mörö.

— 50 vuotta täytti 3. 7. toimitusjohtaja, Mannerheim-ristin ritari Arvo Mörö Oulussa.

Hän on syntynyt Kivennavalla. Jo nuorena hän tuli autoalle, kun hänen vanhemmat veljensä perustivat 1924 kuorma-autoyrittäjien sekä aloittivat linjaliikenteen linjalla Viipuri — Kyyrölä — Muolaa — Karkeala. Sotien jälkeen hän aloitti itsenäisenä liikenteenharjoittajana Oulussa 1945 ja 1952 yritys muutettiin osakeyhtiöksi, jonka toimitusjohtajana hän on siitä lähtien ollut.

Hän osallistui molempiin sotiimme rintamajoukoissa kaukopartioitehtävissä. Ansoistaan hän on saanut useita kunniamerkkejä ja hänet on nimitetty II lk:n Mannerheim-ristin ritari. Toimitusjohtaja Mörön vapaa-ajan harrastuksiin kuuluvat autoilun ohella metsästyksen kalustus sekä eräretket.

Topografi Nikolai ja rouva Eugenia Valasmo viettivät kultahäitään kotonaan Helsingissä 30. 4. -64.

— Kultahääpäiväksi lähetimme Irja Kononoffille, os. Hallamäki, Toijala, lehtemme numeron 3—4. Tätä toivoi eräs heimoveli. Irja K. on kotoisin Vesekylästä.

Sunnuntaina 14. 6. vihittiin Kuopiossa Pyh. Nikalaoksen kirkossa avioliittoon opiskelija Risto Olavi Lintu ja merkonomi Margareta Ortamo, molemmat Kuopiosta. Vihkimisen toimitti morsiamen isä pastori A. Ortamo.

27. 6. -64 Helsingin Pyh. Kolminaisuuden kirkossa vihittiin kyykkämaailmassa hyvin tunnettu toimitusjohtaja Aleks Jylhä (Salmi) ja kansakoulunopettaja Elvi Annikki Salonen. Vihkimisen toimitti pastori T. Repo.

Maamme lapsirikkain kunta on Lieksan kaupala ympäriävä Pielisjärven kunta, jonka 23.000 asukkaasta on 7.500 lasta. Tilanne on lapsirikkaissa rajapitäjissäkin kuitenkin vähitellen muuttumassa ja suurten lapsiperheiden luku nopeasti vähenemässä.

CHURCHILLIT — REPOLAN MAISTERI JA KARJALAN VÄVY

— Well... nimeni on Churchill... Tämä lause jäi pitkäksi aikaa soimaan kor-

viini. Puhelimen toisessa päässä olevan miehen ääni tuntui rauhalliselta ja hillityltä. Puhuttu suomen kieli oli melkein moitteetonta. Sinne tänne sijoitettu sana well paljasti kuitenkin puhujan jenkiksi. Jatkokin tuntui mukavalta:

— Minua kiinnostaa Karjalan Sivistysseuran Carelica-kirjasto ja Karjalaa koskeva kirjallisuus yleensäkin, olkoon se painettu Suomessa tai Venäjällä tai muualla.

— Minua voi suositella professori Puntila ja vaimoni. Hän on omaa sukua Pikarinen. Suku on kotoisin Repolasta. Vaimoni on syntynyt Suojärvellä.

Voiko selkeämmin esitellä itsensä. Ehdotin tapaamista.

— Ei, huomenna ei sovi, silloin vaimoni promovoidaan maisteriksi. Ylihuomenna ovat tanssiaiset, maanantaina risteily. Tiistai-päivä sopii... well.

Maanantaisista lehdistä totesimme, että Katariina Churchill on promovoitu maisteriksi. Tiistaina oli Stacy Churchill sovitulla paikalla minuutin tarkkuudella.

Suku on kotoisin Englannista ja 1800-luvulla kertojan esi-isä siirtyi Yhdysvaltoihin, aluksi Floridaan. Stacy Churchill on vaaleatukkainen, noin 180 cm pitkä, mutta päänmuodossa on jotakin itsensä Winston Churchillin tapaista.

Hänen opiskelunsa on täysin kansainvälistä luokkaa. Hän on opiskellut Etelä-Amerikassa Universidad del Estado, Santiago de Chile, Diplomé de l'Institut d'Etudes Politiques Pariisissa ja London School of Economics & Political Sciences, Graduate School Lontoossa. Ensimmäisen kerran hän kävi Suomessa joulukuussa 1961. Fil.maisteria vastaavan arvon — romaanisessa filologiassa — hän on suorittanut Pariisissa. Tohtorin väitöskirjaa varten valitun työn nimenä tulee olemaan Karjala Suomen ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa (Tarton rauhasta talvisotaan).

Nimimerkkinne toivotti hyvää menestystä molemmille maistereille kaikkien karjalaisten puolesta.

Torstaina 5. 6. -64 Stacy Churchill saapui myös Seurasaaren kyykkäaukealle ja empimättä tarttui hänelle ojennettuun kyykkä-sauvaan. Pelin aikana hän osoitti ensikertalaisen hapuilua, mutta samalla myös melkoisia taipumuksia. Kun vähitellen kentälle saapuvat karjalaiset pelaajat eivät tunteneet häntä, tapahtui eräs miellyttävä esittelytilaisuus. Eräs mestari-pelaajistamme meni suoraan hänen luokseen ja esitteli itsensä:

— P r ä h k y.

Vastaus:

— C h u r c h i l l.

Molemmat katsoivat toisiansa pitkään, kunnes jälkimmäinen kysyi:

— Well, mitä se merkitsee p r ä h k y. Tähän Niilo vastasi:

— Samaa kuin Churchill. Esittely kuitattiin makealla naurulla.

Briha